

/ขอให้ศาล...

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ยกเลิกค่าปรับค่าดำเนินการกรณีขอต่อใบอนุญาตล่าช้าตามข้อ ๒๐ ของข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. เพิกถอนข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลกำหนดให้คุรุสภาเป็นผู้ถูกฟ้องคดี

พร้อมกับการยื่นฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีมีคำขอทุเลาการบังคับตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ ศาลมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การกำหนดอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอชี้แจงเหตุผลพร้อมแนบเอกสารหลักฐาน และชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท ให้นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตหมดอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต กรณีระยะเวลาดังกล่าวนับได้ไม่ถึงหนึ่งเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าใบอนุญาตจะมีอายุใช้ได้ ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอันเป็นเหตุแห่งการพิพาทในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ติดต่อสำนักทะเบียนและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบข้อมูลแล้วพบว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้ง ๓ ฉบับ ได้หมดอายุแล้ว จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีรับทราบฯ ปัจจุบันกรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้วจะมีค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุล่าช้าเป็นเงินเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท (ค่าดำเนินการกรณีต่ออายุล่าช้าจะมีค่าดำเนินการเดือนละสองร้อยบาท นับจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุ) ซึ่งเป็นการจัดเก็บค่าดำเนินการตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้ฟ้องคดีขอให้เจ้าหน้าที่จัดพิมพ์ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว หลังจากได้รับเอกสารเรียบร้อยแล้วจึงเดินทางกลับ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล

/สำหรับการ...

สำหรับการกำหนดค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้า จากข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๕ ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดค่าดำเนินการหรือค่าบริการกรณีขอต่ออายุล่าช้าไว้ในข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ และค่าดำเนินการหรือค่าบริการที่กำหนดนั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเก็บค่าบริการ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๒๗๕/๒๕๖๔ โดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาผลกำไร ซึ่งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการไว้ว่า ค่าตอบแทนที่รัฐเรียกเก็บจากประชาชนแยกออกเป็นสองประเภท คือ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต้องมีกฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้และต้องกำหนดอัตราขั้นสูงไว้ในกฎหมาย และไม่พึงกำหนดค่าบริการไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการกำหนดค่าบริการ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (๑) ค่าบริการสำหรับกิจการที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดของรัฐ ต้องไม่สูงเกินสมควร โดยคำนึงถึงต้นทุนการผลิตหรือการให้บริการต่อหน่วย และเทียบเคียงกับอัตราที่เรียกเก็บในนานาประเทศ (๒) ค่าบริการสำหรับกิจการที่มีลักษณะเป็นการกึ่งผูกขาดของรัฐ ต้องไม่สูงหรือต่ำเกินสมควรโดยคำนึงถึงต้นทุนการผลิตหรือการให้บริการต่อหน่วย (๓) ค่าบริการสำหรับกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันโดยเสรีในตลาด ต้องไม่ต่ำเกินสมควรอันอาจกระทบต่อการแข่งขันทางการค้า เว้นแต่รัฐมีอำนาจแทรกแซงในเรื่องนั้นเพื่อรักษาราคาที่เหมาะสมในตลาด การกำหนดอัตราค่าบริการของรัฐต้องไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะแสวงหากำไรสูงสุด (maximization of profit) หากแต่เป็นการจัดให้มีกำไร (ถ้ามี) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและขยายบริการสาธารณะให้ดีขึ้นหรือทั่วถึงยิ่งขึ้น จากกรณีดังกล่าวหากผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตตามกำหนดจะมีต้องเสียค่าดำเนินการหรือค่าบริการดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจในการกำหนดและจัดเก็บค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบวิชาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคุรุสภา และห้ามมิให้สถานศึกษารับผู้ไม่ได้รับใบอนุญาตเข้าประกอบวิชาชีพควบคุมในสถานศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคุรุสภา โดยมีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๗๙ ที่บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น มาตรการที่กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตที่ตนถืออยู่จะหมดอายุ นอกจากจะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตไม่ต้องเสียค่าดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าแล้วยังช่วยป้องกันให้ผู้ได้รับใบอนุญาตไม่เป็นผู้กระทำความผิดทางอาญาตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ การกำหนดค่าดำเนินการหรือ

/ค่าปรับกรณี...

ค่าปรับกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหากผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ใบอนุญาตจะหมดอายุก็ไม่ได้ทำให้เป็นภาระด้านการเงินแก่ผู้ได้รับใบอนุญาต อีกทั้งยังเป็นมาตรการที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตมากมายหลายประการ จึงไม่มีเหตุผลที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องยกเลิกค่าปรับกรณีขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพล่าช้าแต่อย่างใด

ส่วนข้อที่ผู้ถูกฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง (๑) ยกเลิกค่าปรับค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในข้อ ๒๐ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (๒) ยกเลิกข้อบังคับคุรุสภา เพิกถอนข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (๓) ขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายในข้อ ๒๐ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖ บัญญัติให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีออกข้อบังคับคุรุสภาเรื่องการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การกำหนดอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต การที่ผู้ถูกฟ้องคดีอาศัยอำนาจบทบัญญัติดังกล่าวออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงเป็นการใช้อำนาจตามที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ ส่วนข้อ ๒๐ แห่งข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอชี้แจงเหตุผลพร้อมแนบเอกสารหลักฐานและการชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท โดยนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตหมดอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตกรณีระยะเวลาดังกล่าวนับได้ไม่ถึงหนึ่งเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ให้ดำเนินการต่ออายุจนกว่าใบอนุญาตจะมีอายุใช้ได้ ซึ่งค่าดำเนินการกรณีต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาทดังกล่าว เป็นค่าดำเนินการหรือค่าบริการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิเรียกเก็บได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๒๗๕/๒๕๖๔ ดังนั้น ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะทำให้ศาลปกครองกลางพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษายกฟ้องของผู้ฟ้องคดี

/ศาลออกนั่ง...

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง และคำให้การแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเคยรับราชการครู ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ (กรุงเทพมหานคร) ได้รับใบประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้ (๑) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (๒) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา (๓) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ฟ้องคดีได้เกษียณอายุราชการ จึงมิได้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และได้ต่อใบอนุญาต ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยข้อ ๒๐ ของข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอชี้แจงเหตุผลพร้อมแนบเอกสารหลักฐาน และชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท โดยนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตหมดอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต กรณีระยะเวลาดังกล่าวนับได้ไม่ถึงหนึ่งเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน หลังจากนั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีสถานศึกษาเอกชนติดต่อให้ผู้ฟ้องคดีไปเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและเป็นครูผู้สอน ผู้ฟ้องคดีจึงได้ไปติดต่อผู้ถูกฟ้องคดีทำให้ได้รับทราบ ว่า ผู้ฟ้องคดีต้องจ่ายค่าปรับในการต่อใบอนุญาตทั้งสามฉบับดังกล่าว ฉบับละ ๒,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖,๖๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ ที่กำหนดให้ต้องชำระค่าดำเนินการกรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่ได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ ซึ่งกำหนดว่า กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ให้ผู้ยื่นชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท เป็นกฎหมายที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การกำหนดอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา

/คดีนี้ผู้ฟ้อง...

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกำหนดไว้ในข้อ ๒๐ ให้ผู้ที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้วชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท โดยนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตหมดอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต นั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มิได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ และสร้างความเดือดร้อนเสียหาย และส่งผลกระทบต่อการศึกษาของประชาชนผู้ฟ้องคดี กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ข้อบังคับดังกล่าวออกโดยไม่มีอำนาจและมีลักษณะเป็นการสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควรหรือไม่ เห็นว่า ข้อบังคับดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปสำหรับผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ จึงมีลักษณะเป็นกฎหมายมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองที่ว่า ฝ่ายปกครองจะกระทำการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมของบุคคลได้ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้อย่างชัดแจ้ง และไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายโดยตรง ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นฝ่ายปกครองโดยเป็นนิติบุคคลในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ จะกระทำการใดในลักษณะดังกล่าวจึงต้องเป็นไปภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองด้วย ซึ่งเมื่อได้พิจารณาวัตถุประสงค์ของข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ ที่กำหนดว่า กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอ... ชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาทแต่ไม่เกินสองพันบาท โดยนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ใบอนุญาตหมดอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้ว เห็นว่า การกำหนดเช่นนั้นย่อมกระทบต่อผู้ฟ้องคดีในการใช้สิทธิต่ออายุใบอนุญาต อันเป็นการกระทำทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมของบุคคล ซึ่งจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยชัดแจ้ง แต่เมื่อได้พิเคราะห์พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๕ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างอาศัยเป็นแหล่งที่มาของอำนาจในการออกข้อบังคับดังกล่าวแล้ว ไม่ปรากฏว่า ได้มีการบัญญัติว่าให้ผู้ถูกฟ้องคดีสามารถเรียกเก็บค่าดำเนินการในกรณีดังกล่าวไว้แต่อย่างใด คงเพียงแต่ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการต่ออายุใบอนุญาตเท่านั้น ซึ่งไม่อาจแปลความได้ว่าเป็นการบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีสามารถกำหนดบังคับให้ผู้ที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้วต้องชำระค่าดำเนินการ ดังนั้น การออกข้อบังคับดังกล่าวข้อ ๒๐ จึงเป็นการออกกฎหมายโดยไม่มีอำนาจ ข้อที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาต

/ประกอบวิชา...

ประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษามีได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ จึงรับฟังได้ เมื่อได้วินิจฉัยเช่นนี้แล้ว ประเด็นว่าการกำหนดให้ต้องชำระค่าดำเนินการกรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาท แต่ไม่เกินสองพันบาท มีลักษณะเป็นการสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควรหรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป

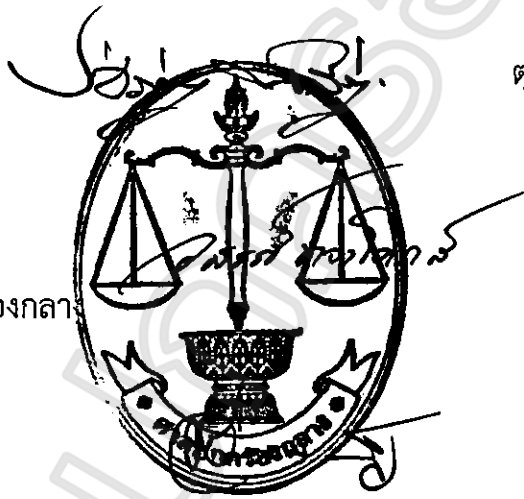
พิพากษาเพิกถอนข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๒๐ ส่วนที่กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าหลังจากวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ต้องชำระค่าดำเนินการกรณีขอต่ออายุใบอนุญาตล่าช้าในอัตราเดือนละสองร้อยบาท แต่ไม่เกินสองพันบาท โดยให้มีผลนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

นายวิชศักดิ์ นลินธทรัพย์
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวสุรงค์ ทองโคกสี
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นายสุรพงศ์ ฐิติกรทับทอง
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายขวัญชัย อุดเขียว

